

Քեզ Բաղմամէպ ընկերօք,
Ձեռն ու խրախոյս եւ բորբօք,
Նըման հովուին ծերունի,
Կամ՝ աչազուրկ հոմերի,
Սա քեզ բանիւք այլեւայլ՝
Երգէ նախնեացըդ սուրբ փայլ,
Հանճար՝ սա քեզ փարելով՝,
Քանի սիրտըն բա բախէ,
Մայրենի ձայնն՝ իբրեւ հով,
Քեզ շերեւի հին, շատ է:

ԱԶԳԱՅԻՆՔ Ի ՌՍՄԱՆԻԱ*.

Քէ Ռօմանիոյ (վալաքիա) տէրութեան մէջ քանի՞ ընտանիք կայ ազգային, իրենց ընդհանուր վիճակը, կացութիւնը և ազգասիրութեան աստիճանը, ներկայ յօդուածով կ'իմանայ ընթերցողը:

Պոզգարեշի, Ռօմանիոյ մայրաքաղաքը՝ 250 ընտանիք կայ ազգային, որոնք ըստ բաւականի գեղեցիկ եկեղեցի մը ունին յանուն Հրեշտակապետի: Անմիջապէս եկեղեցւոյն քովն է մանչ տղայոց դպրոցը երեք դասատունով, որ Միսաք ամիրայ ընտանեաց հիմնադրին ա՛ռամբ, Միսաքեան ուսումնարան կը կոչուի: Դպրոցին մէջ դասաբաններէն զատ ուրիշ սենեակներ ալ կան, ուր կը բնակին քահանայք և ժամկոչը: Աղջկանց վարժատուն մ'ալ ունին, որ հեռու չէ եկեղեցիէն: Ասկէ առաջ մեծ գերեզմանոցը կը թաղուէին ազգայինք. բայց հիմայ իրենց համար առանձին գերեզմանատուն մը ունին քաղքէն դուրս, վայելուչ ըստ բաւականի և կարգաւորեալ: Եկեղեցին ունի իւր սեպհական ստացուածքը, ըստ մասին յատուկ ստակովը գնած, և ըստ մասին երկիւղած ու բարեպաշտ անձինքներէ ընծայ տրուած, որուն տարեկան մուտքն է 12,000 Ֆրանգ: Այս ստակով երկու

* Ռօմանիոյ ազգայինք դաւանութեամբ Էջմիածնականք են. կաթողիկէ քիչ կայ մէջերին:

դպրոցաց և եկեղեցւոյն ամենայն ծախքերը կը լրացնեն: Տէր Յարութիւն Անդրէասեան, իւր քահանայական պարտաւորութիւններէ զատ, աղջկանց դպրոցը կրօնագիտութեան և հայերէն լեզուի դասախօսութիւն ընելով՝ ամիսը 100 ֆրանգ կ'ըստանայ, նոյնպէս նաև Մոսկովեան Տէր Խաչատուր քահանան՝ ամիսը 100 ֆրանգ, իսկ ժամկոչը 40: Ռոմաններէն լեզուի վարժապետը՝ ամէն օր կէսօրէն ետքը մանչ տղայոց դպրոցը դաս տալով 100 ֆրանգ ամսական ունի: Բիրէրճեան՝ հայերէն լեզուի, կրօնագիտութեան, հայոց պատմութեան, աշխարհագրութեան, եկեղեցական և ազգային երգոց և երաժշտութեան դասատուն՝ ամիսը 130 ֆրանգ: Սարգիսեան լուսարարը իւր պարտքէն դուրս, հայերէն և ռոմաններէն կարգալ գրել ևս սորուեցնելով՝ ամիսը 100 ֆրանգ: Վարժուհի մը աղջկանց դպրոցը ռոմաններէն լեզուի և ձեռագործի դասատուութիւն ընելով՝ ամիսը 100 ֆրանգ կ'ստանայ: —

Պօղոսյան, 180 ընտանիք կայ. իսկ քաղաքին չըջակայ գեղերը 60-70, որոնք վաճառականութեամբ կը պարապին. հոգևոր պիտոյքնին Պօղոսյանի ազգային քահանայներէն մէկը կը հոգայ: Ասկէ 100 տարի առաջ, 500 ընտանիքէն աւելի կար Պօղոսյան, որոնք 600 տարի առաջ գաղթեր են հան: Ունին երկու եկեղեցի, մէկը ի պատիւ Աստուածամօր կուսին՝ որ 560 տարի առաջ շինուած է, իսկ միւսը յանուն Ամենասուրբ երրորդութեան: Երկու ալ քահանայ ունին, որոնցմէ Տէր Պօղոս Յակոբեան՝ Ռոմանիոյ ազգային քահանայից զարդն է և պարծանքը: Մ'անչ և աղջիկ տղայոց դպրոցնին 50-60 աշակերտ ունի:

Պօղոսյանի ազգայինք երկու հատ ձեռագիր ունին հայերէն, զոր ամենայն զգուշութեամբ ու խնամքով կը պահեն եկեղեցւոյն մէջ: Առաջինը աւետարան է, հետեւեալ յիշատակագրութեամբ « Գրեաց Գրիգոր Սուքիասեանց ի թուին հայոց ՊԳ. Մխիթար կաթողիկոս ի թուիմ, յաւուրս հայրապետութեան Ստեփանոս արքեպիսկոպոսի »: Երկրորդն է. « Գիրք կանոնագիտութեան, զոր ետ գրել լուսխաթուն ի 1160 ապրիլի 14 ի թէքիրտաղ քաղաք ծովահայեաց »:

Շարունակելի